

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	GMINA ZBÓJNO
1.2	siedzibę jednostki
	ZBÓJNO 35A; 87-645 ZBÓJNO
1.3	adres jednostki
	ZBÓJNO 35A; 87-645 ZBÓJNO
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	8412Z Kierowanie w zakresie działalności związanej z ochroną zdrowia, edukacją, kulturą oraz pozostałymi usługami społecznymi, z wyłączeniem zabezpieczeń społecznych
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2018-31.12.2018
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Sprawozdanie łączne obejmujące: bilans z wykonania budżetu Gminy Zbójno, łączne sprawozdanie finansowe jednostek sporządzających samodzielne sprawozdania: Urząd Gminy Zbójno, Szkoła Podstawowa w Klonowie, Szkoła Podstawowa w Rużu, Zespół Szkół w Działyniu, Zespół Szkół w Zbójnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie.
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

Zasady stosowane w prowadzeniu ksiąg rachunkowych:

1. Środki trwale umarza się lub amortyzuje według stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.
2. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej pow. 10 000 zł umarza się:
 - a) Licencja na programy komputerowe w wysokości 25%,
 - b) Prawa autorskie i pozostałe w wysokości 20%.Wartości niematerialne i prawne o wartości poniżej 10 000 zł umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania.
3. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej do używania.
4. Zakończenie odpisów umorzeniowych następuje nie później niż z chwilą zrównania odpisów umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru.
5. Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji odnoszone są na fundusz.
6. Odpisy umorzeniowe środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ujmuje się w księgach rachunkowych na koniec roku obrotowego.
7. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, umarza się:
 - a) książki i inne zbiory biblioteczne,
 - b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych,
 - c) odzież i umundurowanie,
 - d) meble i dywany,
 - e) pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej 10 000 zł.
8. Nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury.
9. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne amortyzuje się metodą liniową.
10. Składniki majątku o wartości:
 - a) powyżej 1 000 zł i nieprzekraczającej 10 000 zł podlegają ewidencji bilansowej na koncie pozostałe środki trwałe.
 - b) nie przekraczającej 1 000 zł, ewidencjonuje się bezpośrednio w koszty działalności i nie podlegają ewidencji bilansowej i pozabilansowej, z wyjątkiem:

Bez względu na wartość ewidencji bilansowej na koncie pozostałe środki trwałe podlegają:

 - sprzęt elektroniczny,
 - artykuły gospodarstwa domowego,
 - narzędzie, pojazdy elektryczne i mechaniczne,
 - meble,
 - elementy siłowni zewnętrznych i placów zabaw,
 - obrazy i gabloty.
11. Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów) wycenia się w wartości netto tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.
12. Gospodarka materiałowa podlega ewidencji ilościowo-wartościowej i rozchód materiałów wycenia się przy zastosowaniu metody rzeczywistych cen nabycia.
13. Wartość należności aktualizowana jest na dzień bilansowy. Wysokość odpisu aktualizacyjnego należności uzależniona jest od pierwotnego terminu zapadalności. W przypadku zalegania z płatnością:
 - do 6 m-cy - nie stosuje się odpisu aktualizującego,
 - od 6 m-cy do roku - stosuje się odpis w wysokości 50% należności głównej,
 - powyżej roku - stosuje się odpis w wysokości 100% należności głównej.
 - dla naliczonych odsetek stosuje się odpis w wysokości 100%.

	Do należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej w wysokości 100% należności głównej wraz z odsetkami. Aktywa i pasywa wyceniane w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości - informacje wg załącznika nr 1.
5.	inne informacje
	W łącznym rachunku zysków i strat dokonano wyłączeń z tytułu wzajemnych rozliczeń: - przychody z tytułu dochodów budżetowych , poz. A.VI – 8 669,74 zł, - zużycie materiałów i energii, poz. B.II – 4 534,65 zł, - usługi obce, poz. B.III – 4 135,09 zł. Wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze nie wystąpiły.
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	- informacje wg załącznika nr 2
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Brak informacji
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Nie dokonywano odpisów aktualizacyjnych
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	Nie występują
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	Sprzęt w magazynie obrony cywilnej – 22 886,18 zł; Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Spółdzielnia Socjalna „Zbójński Kredens” – 1 udział o wartości 1 600 zł
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	- informacje wg załącznika nr 3
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie tworzone rezerw
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty: W jednostkach budżetowych nie występują zobowiązania długoterminowe. Gmina Zbójno posiada wyłącznie zobowiązania długoterminowe w PLN z tytułu kredytów bankowych oraz pożyczek z WFOŚ i GW.
a)	powyżej 1 roku do 3 lat

	Kredyty bankowe: 796 000,00 zł Pożyczki: 344 404,72 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	Kredyty bankowe: 1 236 000,00 zł Pożyczki: 344 457,72 zł
c)	powyżej 5 lat
	Kredyty bankowe: 2 475 114,00 zł Pożyczki: 390 934,03 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Brak
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Brak
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Brak
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Rozliczenia międzyokresowe: 1) Czynne: - prenumeraty i dostęp do publikacji – 13 862,94 zł; - ubezpieczenia – 4 051,00 zł; - decyzje administracyjne przyznające: Świadczenia rodzinne, rodzicielskie, opiekuńcze i fundusz alimentacyjny – 1 182 007,92 zł, Składki emerytalno-rentowe oraz zdrowotne dla osób uprawnionych do świadczeń – 77 858,31 zł, Świadczenia wychowawcze – 2 623 511,90 zł, Stypendia i zasiłki szkolne – 59 400,00 zł, Dożywianie dzieci w szkołach – 30 358,40 zł, Specjalistyczne usługi opiekuńcze – 46 800,00 zł, Zasiłki stałe – 136 242,44 zł, Dodatek mieszkaniowy, zasiłek celowy – 1 015,96 zł, Pobyt w domu pomocy społecznej – 208 408,68 zł. 2) Bienne (jednostki): sprzedaż ratalna mieszkań – 72 843,00 zł, decyzje - 2 893,00 zł, 3) Bienne (bilans z wykonania budżetu): część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2019 – 337 438,00 zł.
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	Brak
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	Informacje wg załącznika nr 4 W załączniku wykazano świadczenia dla pracowników w formie płatności przekazanej lub dostarczenia rzeczy albo wykonania usługi bezpośrednio pracownikom lub osobom trzecim , takim jak zakład ubezpieczeń społecznych.

1.16.	inne informacje
	-
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Nie dotyczy
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	Nakłady poniesione na środki trwałe w budowie nie obejmują odsetek oraz różnic kursowych. Wykaz kosztów poniesionych na środki trwałe w budowie – załącznik nr 5
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Nie wystąpiły
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy
2.5.	inne informacje
	-
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	-

Załącznik nr 1 – pkt I.4**Metody wyceny aktywów i pasywów**

L.p.	Rodzaj	Zasada wyceny aktywów i pasywów
1	Wartości niematerialne i prawne	zakup - według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe
		wytworzone we własnym zakresie - według kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe
		darowizna – według wartości rynkowej lub określonej w umowie pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe,
2	Środki trwałe	zakup - według cen nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe
		wytworzone we własnym zakresie - według kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe
		darowizna – według wartości rynkowej lub określonej w umowie pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe
3	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości
4	Udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych	według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej,
5	Rzeczowe składniki aktywów obrotowych - zapasy	według cen nabycia
6	Należności	w kwocie wymagającej zapłaty pomniejszonych o dokonane odpisy aktualizujące
7	Zobowiązania	w kwocie wymagającej zapłaty
8	Kapitały (fundusze) własne oraz pozostałe aktywa i pasywa	w wartości nominalnej

Załącznik nr 2 – pkt. II.1.1

Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, umorzenia – zmiany

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów	Wartość - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości			Ogółem zwiększenie wartości (4+5+6)	Zmniejszenie wartości				Ogółem zmniejszenie wartości (8+9+10+11)	Wartość - stan na koniec roku obrotowego (3+7-12)	Umorzenia				Wartość netto składników	
			aktualizacja	nabycie	inne		aktualizacja	zbycie	likwidacja	inne			Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie umorzenia*	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego** (14+15-16)	stan na początek roku obrotowego (3-14)	stan na koniec roku obrotowego (13-17)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
I	Wartości niematerialne i prawne	177 757,14		2 444,78		2 444,78					0,00	180 201,92	151 720,91	3 614,78		155 335,69	26 036,23	24 866,23
II - Grupa	Środki trwałe:	48 204 400,68	0,00	4 439 169,00	0,00	4 439 169,00	0,00	74 480,82	28 053,88	0,00	102 534,70	52 541 034,98	19 291 116,57	2 079 893,51	68 182,70	21 302 827,38	28 913 284,11	31 238 207,60
0	Grunt	3 016 007,23				0,00		34 352,00			34 352,00	2 981 655,23				0,00	3 016 007,23	2 981 655,23
1	Budynki i lokale	10 172 832,86		694 816,28		694 816,28		37 128,82			37 128,82	10 830 520,32	3 999 155,49	231 479,60	37 128,82	4 193 506,27	6 173 677,37	6 637 014,05
2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	28 286 947,19		1 777 349,60		1 777 349,60					0,00	30 064 296,79	10 796 299,02	1 176 729,11		11 973 028,13	17 490 648,17	18 091 268,66
3	Kotły i maszyny energetyczne	176 057,32		2 999,99		2 999,99					0,00	179 057,31	139 221,53	7 645,95		146 867,48	36 835,79	32 189,83
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	522 758,55		34 365,95		34 365,95		3 000,00			3 000,00	554 124,50	494 775,20	39 088,84	3 000,00	530 864,04	27 983,35	23 260,46
5	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	308 542,83		16 605,00		16 605,00					0,00	325 147,83	295 601,83	8 905,35		304 507,18	12 941,00	20 640,65
6	Urządzenia techniczne	2 281 125,55		1 658 623,52		1 658 623,52					0,00	3 939 749,07	338 945,93	362 835,06		701 780,99	1 942 179,62	3 237 968,08
7	Środki transportu	1 516 270,99		37 733,49		37 733,49					0,00	1 554 004,48	1 353 553,64	31 592,48		1 385 146,12	162 717,35	168 858,36
8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej mieszkalfikowane	1 923 858,16		216 675,17		216 675,17			28 053,88		28 053,88	2 112 479,45	1 873 563,93	221 617,12	28 053,88	2 067 127,17	50 294,23	45 352,28

* Amortyzacja za 2018 r. **1 811 013,02**
 Umorzenie jednorazowe **272 495,27**

** Umorzenie środków trwałych **19 077 108,42**
 Umorzenie pozostałych środków trwałych **2 113 795,74**
 Umorzenie księgozbiorów **111 923,22**

Załącznik nr 3 – pkt.II.1.7

Odpisy aktualizujące wartość należności

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	
Należności ogółem, w tym:		1 782 496,10	315 596,69	130 765,33	1 967 327,46
1	Należności budżetowe	1 590 392,91	315 596,69	31 042,75	1 874 946,85
a)	należność główna w tym:	1 205 106,72	250 118,86	31 042,75	1 424 182,83
	podatki i opłaty lokalne	91 402,67	15 278,71		106 681,38
	dostawy i usługi (gospodarka wodno-ściekowa)	41 429,70		19 403,35	22 026,35
	fundusz alimentacyjny i zaliczka alimentacyjna	1 047 304,33	234 840,15		1 282 144,48
	pozostałe	24 970,02		11 639,40	13 330,62
b)	odsetki	385 286,19	65 477,83		450 764,02
2	Należności wątpliwe - upadłość i likwidacja	192 103,19	0,00	99 722,58	92 380,61
a)	należność główna	135 099,79		42 719,18	92 380,61
b)	odsetki	57 003,40		57 003,40	0,00

Załącznik nr 4 pkt II.1.15**Świadczenia pracownicze**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych środków pieniężnych
1	wynagrodzenia (zasadnicze, wysługa lat, premie, nadgodziny)	5 610 047,19
2	dodatkowe wynagrodzenie roczne	457 565,17
3	nagrody jubileuszowe	175 375,18
4	nagrody pozostałe	81 100,00
5	odprawy emerytalne i rentowe	189 539,94
6	ekwiwalenty	22 480,95
7	dodatki (wiejski dla nauczycieli, pracownicy socjalni)	228 968,84
8	świadczenia niepieniężne (szkolenia, dofinansowanie kształcenia, świadczenia rzeczowe)	29 732,84
9	składki na ubezpieczenia społeczne	1 095 588,54
10	odpis na FŚS	305 570,68
	RAZEM	8 195 969,33

Załącznik nr 5 - pkt. II.2.2**Środki trwale w budowie**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość
1	Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0	18 775,95
2	Przebudowa (modernizacja) świetlicy wiejskiej w miejscowości Klonowo	27 602,09
3	Przebudowa (modernizacja) świetlicy wiejskiej w miejscowości Rembiocha	22 755,00
4	Przebudowa drogi gminnej Nr 110512C Zbójno - Ciepień	20 990,00
5	Przebudowa i termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Zbójno	55 850,00
6	Prace restauratorskie obiektów wchodzących w skład Zespołu Pałacowo - Parkowego w Zbójnie	20 000,00
7	Modernizacja oczyszczalni ścieków i sieci wodociągowej w miejscowości Zbójno	80 910,31
8	Modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z budowa studni głębinowej zbiornika retencyjnego naziemnego wody czystej w miejscowości Działyń	51 899,60
9	Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w miejscowości Sitno	13 530,00
10	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Zbójno - II etap	48 691,06
11	Zmiana sposobu użytkowania części budynku Zespołu szkół w Zbójnie na potrzeby administracyjne	12 720,93
12	Nabycie nieruchomości gruntowych, działki Nr 163/5 i 163/9 w Łukaszewie, w wyniku zamiany	450,00
13	Nabycie nieruchomości gruntowej, działka Nr 26/2 w Zosinie, w wyniku zamiany	400,00
14	Zmiana sposobu użytkowania szatni w budynku Zespołu Szkół w Zbójnie na pomieszczenie przedszkolne	4 760,00
RAZEM		379 334,94